

Amsterdam, 8 januari 2018

Het BUMA STEMRA bestuur; verleden, heden en toekomst

De wereld rondom en binnen BUMA STEMRA(BS) is constant in beweging. Commotie in de pers, onderzoeken naar misstanden en onenigheid tussen bestuur, directie en leden onderling is aan de orde van de dag. Gedurende dit alles draait de wereld door en worden de eisen voor collectieve beheersorganisaties zoals BS aangescherpt. De laatste nieuwe ontwikkeling betreft een nieuwe bestuursstructuur. BS zal een Raad van Toezicht (RvT) moeten gaan instellen. Waar komt deze wijziging vandaan, hoe heeft de bestuursstructuur zich in het verleden ontwikkeld, hoe zijn de financiële belangen verdeeld, welke conclusies kunnen we uit het verleden trekken en wat is een goede weg voor de toekomst.

Wat is er momenteel gaande?

In 2012 werd het bestuur verkleind van 24 naar 12 leden. Tegelijkertijd kwam er een ledenraad. Onder druk van wetgeving en toezichthouder zal wederom een verandering moeten plaatsvinden. BS zal nu, per mei 2018, een Raad van Toezicht (RvT) inclusief onafhankelijke bestuurders gaan krijgen met daaronder hoogstwaarschijnlijk een Raad van Rechthebbenden. Bestuur en ledenraad worden opgeheven.

Het bestuur heeft inmiddels een voorgenomen besluit genomen om te streven naar een RvT met 7 leden. Zoals het er nu uit ziet zal de RvT 2 muzikuitgevers, 3 auteurs en 2 onafhankelijke leden krijgen, 1 onafhankelijk lid wordt tevens de voorzitter. Alle belangengroepen is gevraagd dit voorstel te steunen en hun achterban te overtuigen van deze nieuwe zetelverdeling. De directie zal taken en verantwoordelijkheden van het bestuur over nemen en daarmee meer eindverantwoordelijkheid krijgen. De raad van rechthebbenden (RvR) moet directie en RvT terzijde staan met adviezen. Deze raad zal, zoals het er nu naar uit ziet, net als de huidige ledenraad, uit 12 mensen gaan bestaan.

Auteurs en muzikuitgevers; de essentie van hun bestaan

Auteurs en muzikuitgevers werken al eeuwenlang samen. De auteur creëert, maakt muziek, schrijft teksten & maakt opnames. De muzikuitgever investeert, administreert, ondersteunt, exploiteert en beschermt. Zonder liedjes geen muziek business. Zonder auteurs geen muzikuitgevers. Zonder muzikuitgevers minder business. Iedere goede muzikuitgever weet dat hij zonder auteurs geen bestaansrecht heeft. Alles zou in dienst moeten staan van het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor een auteur om maximaal te kunnen opereren ten dienste van zijn schepping en ten gunste van zijn eigen carrière. In de ideale wereld zit de auteur niet tegenover zijn muzikuitgever maar zit hij naast hem aan de onderhandelingstafel.

Het ontstaan van BUMA en STEMRA

In 1907 werd in Nederland de Vereniging van Muziekhandelaren en – Uitgevers in Nederland (VMN) opgericht. Daarop volgde in 1911 de oprichting van het Genootschap van Nederlandse Componisten (GENECO). In 1913 besloten beide verenigingen gezamenlijk het “Bureau Muziek Auteursrechten” (BUMA) op te richten wat in 1936 werd gevolgd door de “Stichting ter Exploitatie van Reproductierechten der Auteurs” (STEMRA).

Nederlandse muzik auteurs, voornamelijk klassiek componisten, en Nederlandse muzikuitgevers zagen het belang in van een collectieve inspanning om hun rechten tengelde te maken. Bij die wens was het belangrijk om een collectieve organisatie op te richten die er voor zou zorgen dat gelden namens het collectief konden worden geïnd en individueel konden worden verdeeld. Dit zou veel gemakkelijker, goedkoper en efficiënter zijn dan het zelf per auteur en/of rechthebbenden per uitvoering te doen.

Het Nederlandse repertoire vertegenwoordigt traditioneel een veel kleiner marktaandeel dan het internationale repertoire. In 1913 had het Nederlandse repertoire een marktaandeel van 15%, het overige repertoire was voor 70% Duits en voor 15% Frans. Daarnaast werd vooral klassieke muziek uitgevoerd. Het internationale repertoire werd na verloop van tijd door BS vertegenwoordigd middels wederkerigheid contracten met de zusterorganisaties en via de sub-muziekuitgevers. Tegenwoordig heeft het Nederlandse repertoire nog steeds een aandeel van rond de 15% en is 75% AA-repertoire en komt de overige 10% uit de rest van de wereld.

De bestuursstructuur van BUMA en STEMRA door de jaren heen

In bijlage 1 vind je, voor de geïnteresseerde lezer, een uitgebreide geschiedenis van de bestuur structuren opgenomen. Er zijn in iets meer dan 100 jaar 10 verschillende structuren terug te vinden. Regelmatig werden er wijzigingen doorgevoerd, vaak ingegeven door een nieuwe balans van onderlinge verhoudingen tussen de belangenverenigingen. Soms ook door de opkomst van een nieuwe belangenvereniging. De overheid greep weleens in toen het te lang onrustig bleef. Een RvT blijkt geen nieuw fenomeen te zijn en een bestuur met 7 leden en onafhankelijken is ook niets nieuws. Telkens paste de structuur zich aan de nieuwe tijd aan. Nagenoeg altijd in consensus tussen auteurs en muziekuitgevers, op de keer dat de overheid ingreep na. Niets wijst erop dat de huidige 2/3 auteurs, 1/3 muziekuitgevers zetelverdeling een afgeleide is van het lokale 2/3, 1/3 repartitie reglement

Wat is er nu anders dan tijdens de oprichting?

De wereld van nu is niet meer te vergelijken met de wereld van meer dan 100 jaar geleden. Als we vandaag de dag een BS zouden moeten oprichten dan zijn de spanningsvelden en belangen enorm veranderd. De klassieke componisten en klassieke muziekuitgevers spelen slechts een kleine rol maar maken nog wel onderdeel uit van het collectief. Internationale auteurs worden direct vertegenwoordigd door de internationale muziekuitgevers die tegenwoordig een lokale vestiging hebben of met een lokale sub uitgever werken. Popmuziek is dominant op radio, Urbanmuziek is groot online. De markt wordt zoals altijd al gedomineerd door internationaal repertoire. Hierdoor, en vanwege het feit dat voor Anglo-Amerikaans (AA)-repertoire de muziekuitgever 100% van het mechanisch recht incasseert en 50% van het uitvoeringsrecht, ontvangen muziekuitgevers het merendeel van de uitkeringen (zie bijlage 2). Hun financiële belangen zijn groter dan die van de lokale auteurs. De auteurs hebben zich inmiddels opgesplitst in 6 verschillende belangenverenigingen die allen een specifieke beroepsgroep vertegenwoordigen. De grote auteurs bemoeien zich over het algemeen niet met BS discussies en zien hun muziekuitgever als vertegenwoordiger van hun belangen in o.a. het BS bestuur.

De financiële belangen van de muziekuitgevers t.o.v. de auteurs/erven

Op basis van financiële cijfers verschaft door Buma Stemra aan de Vaste overleg Commissie (zie Bijlage 2) kunnen we de volgende feiten vaststellen.

1. In 2016/2017 werden door BS lokaal geïnde gelden voor 65%/67% uitgekeerd aan muziekuitgevers en voor 35%/33% aan auteurs en erven
2. In 2016/2017 werden door Stemra lokaal geïnde gelden voor 77%/80% uitgekeerd aan muziekuitgevers en voor 23%/20% aan auteurs
3. In 2016/2017 werden door Buma lokaal geïnde gelden voor 64%/65% uitgekeerd aan muziekuitgevers en voor 36%/34% aan auteurs
4. In 2016/2017 werd 64%/65% van de sociaal-culturele (socu) afdracht betaald door de muziekuitgevers en 36%/34% door auteurs

Samenvatting

Uit de bestuur geschiedenis van BS en de cijfers van de afgelopen jaren kunnen we een aantal conclusies trekken. Sommige daarvan zijn wellicht bruikbaar bij de invulling van een toekomstig model. (de voetnoten verwijzen naar de voetnoten in bijlage 1)

1. Aanpassing van het bestuursmodel van BS aan de tijdsgeest is niet ongebruikelijk. 10 verschillende structuren in iets meer dan 100 jaar.
2. Lokaal repertoire heeft een beperkt marktaandeel in Nederland. In 1913 was het ongeveer 15% en ook nu is dat zo. Het internationale repertoire blijft dominant.
3. Zusterorganisaties worden niet direct vertegenwoordigd in het bestuur
4. Democratie binnen BS dient niet verward te worden met vergroting van de rechtstreekse invloed van de belangenverenigingen binnen de organisatie van BS⁴
5. Financiële belangen hebben invloed op de bestuurszetelverdeling^{9,11}
6. Er zijn 2 erkende muziekuitgevers verenigingen
7. Er zijn 6 erkende auteursbelangenverenigingen
8. De overheid grijpt in als onrust en onenigheid aanhoudt⁴
9. BS, dat van oorsprong een dienende functie heeft, heeft altijd de neiging om, indien het groter wordt, die functie uit het oog te verliezen en zichzelf als doel te stellen⁴
10. De belangen van een bepaalde groep van belanghebbenden bepaalt mede de zetelverdeling in het bestuur^{1,2,11,12}
11. Het belang van de leden-verenigingen kan niet voorbijgaan aan de belangen van het veel groter aantal buitenlandse rechthebbenden die niet direct vertegenwoordigd zijn⁵
12. De bedrijfsuitoefening van BS mag niet te zeer afhankelijk zijn van invloeden van de ledenverenigingen en/of van toevallige meerderheden in organen van BS zelf⁶
13. Een duidelijke profielschets voor de bestuursleden is van groot belang⁷
14. De roep om onafhankelijken die de belangen van de niet vertegenwoordigde leden moesten gaan bewaken is al eerder aanwezig geweest⁸
15. Een beperkt aantal van de grote auteurs zijn aangesloten bij een beroepsvereniging. Zij hebben echter over het algemeen wel een muziekuitgever die hun belangen vertegenwoordigt¹⁰
16. Er is een wildgroei aan auteursbelangen-verenigingen.¹¹ Naast het feit dat deze verenigingen over het algemeen niet de grote auteurs vertegenwoordigen zorgt het voor een enorme polarisatie van de markt die verstoring werkt voor het in stand houden van het collectief
17. Het merendeel van de omzet bij BS in de lokale markt wordt door de muziekuitgevers behaald
18. De zetelverdeling van 1/3 muziekuitgevers en 2/3 auteurs komt niet overeen met de financiële verhoudingen op basis van omzet

Conclusie & Advies

Bij de keuze van een nieuwe bestuur structuur gaat het eigenlijk maar om één ding. Het is in het belang van BS dat de best mogelijke bestuursleden gekozen worden. Dat geldt zowel voor de RvT als voor de RvR. Er dient een evenwichtige en billijke verdeling van belanghebbenden te zijn. Een meerderheid van muziekuitgevers, gezien hun financiële overwicht, lijkt voor discussie vatbaar. Een meerderheid van auteurs, zoals de laatste decennia gebruikelijk, is dat ook. Dat laatste zou ertoe kunnen leiden dat BS te veel afhankelijk wordt van de belangen van toevallige meerderheden in het bestuur.

De toelating van onafhankelijken lijkt alleen maar een positief effect te kunnen hebben mits die onafhankelijken, samen met de directie, het spanningsveld auteurs t.o.v. muziekuitgevers snappen en zich focussen op het bereiken van consensus in plaats van het beleid te laten vormen vanuit het eigen belang van de verschillende rechthebbenden. Een meer evenwichtige verdeling van bestuurszetels tussen muziekuitgevers en auteurs zal dan ook aan te raden zijn temeer omdat het voor het overleven van BS vanuit financieel oogpunt noodzakelijk is om de muziekuitgevers aan boord te houden.

Aan een duidelijke profielschets voor de toekomstige leden van de RvT en RvR moet serieus gewerkt worden. De juiste mix van diverse competenties zal zorgen voor een gewogen beleid. Het streven naar unanieme besluitvorming is zeer wenselijk om stabiliteit binnen de organisatie te garanderen en de collectiviteits-gedachte overeind te houden. Voorkomen moet worden dat BS een onbestuurbaar schip wordt door dat de belangenbalans binnen het Bestuur, de RvT en RvR afwezig is.

drs. N.M. Walboomers

Voorzitter NMUV/Managing Director Sony/ATV Benelux/ DGA Walboomers Publishing

Bijlage 1.

Veel informatie en citaten zijn afkomstig uit het boek van Cor Witbraad “BUMA STEMRA, sedert 1913; Een geschiedenis”, ISBN 978.90.5730.457.6, ©Walburg pers

1913: Het begin van Buma

De bestuursstructuur was simpel Er waren 2 verenigingen, de VMN en Geneco, en die zouden de zetels gelijkwaardig verdelen. 5 voor de componisten en 5 voor de muzikuitgevers. Er werd een directeur aangesteld aan wie een aantal bevoegdheden werd overgedragen. Vanuit het bestuur koos men 2 gedelegeerd bestuurders die samen met de directeur het bedrijf zouden runnen. 2 vervangend gedelegeerden werden aangewezen die ingezet konden worden als 1 van de gedelegeerd bestuurders afwezig was.

Daarnaast werd er een commissie van bijstand in gesteld van 9 leden. 3 leden van Geneco zijnde componisten, 3 leden van de Vereniging van de Letterkundigen (VVL) zijnde tekstdichters en 3 muzikuitgevers. De commissie hield zich bezig met het vaststellen van de waardering, verdeling en gaf advies over de uitkering. De reden dat de VVL niet tevens in het bestuur zaten is niet geheel duidelijk maar ik vermoeden dat de compositie voor de tekst leidend was en de rol van de tekstschrijver daaraan ondergeschikt was. Je zou de VVL leden meer kunnen plaatsen als onafhankelijken die er waren om het evenwicht tussen de muzikauteurs en muzikuitgevers te bewaken. Tevens zou je kunnen bedenken dat de muzikuitgevers de tekstschrijvers vanuit hun “zwakkere” positie zouden kunnen gebruiken als tegengewicht voor de componisten. Voor beide redentaties is wat te zeggen maar het blijven in dit geval hersenspinsels.

Het bestuur en de commissie samen vormden de Algemene Ledenvergadering (ALV) waar de directie jaarlijks zijn verantwoording over behaalde resultaten en het gevoerde beleid moesten afleggen.

1932; Bestuursveranderingen en de oprichting van STEMRA

Bijna 20 jaar na oprichting en voordat STEMRA werd opgericht vond de eerste verandering plaats tijdens de ALV van december 1932. Er waren te veel discussies en onenigheden tussen de gedelegeerd bestuurders en de directie. Daarnaast kreeg de VMN het verwijt dat er in plaats van muzikuitgevers veel bladmuziekhandelaren in het bestuur zaten en die hadden vaak tegenstrijdige belangen met de muzikauteurs en hun muzikuitgevers. Tevens vond de VVL dat zij ook aan de bestuurstafel moesten plaatst nemen. Hun rol, in vooral populaire muziek, was groter dan bij klassieke muziek en zijn waren in de oude structuur niet vertegenwoordigt in het bestuur.¹

Er werd in overleg besloten om het anders te doen. Het bestuur werd uitgebreid naar 22 leden, 9 componisten, 4 tekstdichters en 9 muzikuitgevers. Om een einde te maken aan de discussies met de gedelegeerden werd er besloten een dagelijks bestuur van 5 mensen in te stellen, zeg maar de eerste Raad van Toezicht, samenstelling mij niet bekend.

In 1936 wordt STEMRA opgericht. Er werden 7 bestuursleden benoemd. Pragmatisch handelend kwam het merendeel uit de lichte muziek omdat mechanisch recht vooral voor die categorie van belang was.¹ De voorzitter van BUMA werd tevens voorzitter van STEMRA.

In 1938 wordt de Vereniging van Woord- en Toondichters der Lichte Muziek (WTL) opgericht (de voorloper van PALM/Popauteurs.nl) en in 1939 worden zij erkend. Deze muzikauteurs voelden zich niet goed genoeg vertegenwoordigt door de VVL en ook zij eisten een plek op aan de bestuurstafel². Het bestuur werd uitgebreid naar 17 bestuursleden. Het bestuur ging bestaan uit 7 leden van Geneco, 4 muzikuitgevers, 4 WTL leden & 2 VVL leden.

¹ 10

² 10

1950; De opkomst van populaire muziek en de verdere verandering in machtsverhoudingen

Na de tweede wereldoorlog was de wereld drastisch veranderd. De bevrijding bracht veel Anglo-Amerikaanse muziek naar ons land toe en begrijpelijkerwijs was de rol van Duitse muziek voorlopig uitgespeeld. De zetelverdeling in het bestuur was volgens de leden niet meer van deze tijd. Het overwicht van de klassieke muzikauteurs werd als te groot ervaren. VMN en WTL wilde samen af van de bevoordeling van klassieke muziek qua uitkering. De geldende samenstelling negeerde het feit dat amusementsmuziek de belangrijkste inkomstenbron van BUMA¹ was geworden. De muziekuitgevers wilde af van de verschillende manieren van waardering van muziek, voor een klassieke uitvoering werd meer betaald dan voor een uitvoering van populaire muziek. De reden hierachter was overigens niet zo vreemd. Het uitvoeren van een klassiek werk vergt veel meer mensen en inspanning dan voor een regulier muziekwerk en had dus een kleinere kans om uitgevoerd te worden. Het is niet heel raar te bedenken dat daar dan misschien een hogere vergoeding tegenover zou moeten staan alhoewel je daar natuurlijk altijd discussie over kan hebben, toen en nu nog steeds.

De WTL en de VMN hadden heel wat af te dingen op manier hoe het bedrijf geleid werd. De muziekuitgevers spraken over het verschijnsel dat een apparaat, particulier of ambtelijk, dat van oorsprong een dienende functie heeft, altijd de neiging heeft om, indien het groter wordt, die functie te verloochenen en zichzelf als doel te stellen³. Een punt dat zal blijven terug keren in de discussies omtrent BS en vandaag de dag nog regelmatig tot discussies leidt.

Wederom wordt in het bestuur overeengekomen om een nieuwe structuur op te zetten. In het nieuwe bestuur krijgen GENECO, WTL en VMN ieder 5 zetels. De VVL krijgt 2 zetels toebedeeld.

1953; De muziekuitgevers komen in opstand & de minister grijpt in.

Op de ALV onthouden de muziekuitgevers zich van goedkeuring van de jaarrekening van 1952. De muziekuitgevers hadden een onderzoek ingesteld naar het financiële reilen en zeilen binnen BS en vonden de bevindingen van dat onderzoek ontstellend. Al eerder hadden zij samen met de WTL bezwaar gemaakt tegen de praktijk dat BUMA de bedragen die zij inden niet rechtstreeks toekenden aan de rechthebbenden maar een systeem hanteerden waarbij muzieksoorten verschillend worden behandeld. Zij vonden gezamenlijk dat BUMA daarmee een cultuurbeleid voerde die zij als bemiddelaarsbedrijf niet konden voeren. Voorgaande werd zelf in strijd met de wet geacht te zijn. De jaarrekening werd uiteindelijk toch goedgekeurd.

Ondanks die goedkeuring besluit de minister toch, na aanhoudende onenigheden, in te grijpen in 1953⁴. De minister wenst bepaalde statutenwijzigingen en vindt dat bij de vaststelling daarvan onderstaande uitgangspunten gelden:

1. Het van sommige zijden uitgesproken verlangen van meer ‘democratie’ in BUMA komt de minister niet onrechtvaardig voor, doch naar zijn oordeel behoort dit verlangen niet te leiden tot vergroting der rechtstreekse invloed der leden-verenigingen BUMA. Integendeel dient naar des ministers mening BUMA als één geheel te worden gezien, dat zijn bedrijf uitoefent niet alleen in het belang der leden-verenigingen, doch ook in dat van een groot aantal aangeslotenen, die niet tot de leden-verenigingen zijn toegetreden, en voorts – via de buitenlandse zusterinstellingen- ten bate van een nog veel groter aantal buitenlandse rechthebbenden.⁵ Met het oog op het één en ander moet naar het oordeel van de minister worden voorkomen, dat de bedrijfsuitoefening van BUMA te zeer afhankelijk zou zijn van

³ 9

⁴ 8

⁵ 11

invloeden der leden-verenigingen en/of van toevallige meerderheden in organen der vereniging zelve.⁶

2. De competentiegeschillen tussen organen van BUMA behoren naar het oordeel van de minister te worden opgelost door een verbeterde taakomschrijving⁷, waarbij de principes worden in het oog gehouden, dat het bedrijf van BUMA dient te worden gevoerd door de directie onder toezicht – naast dat van de Regeringscommissaris – van het bestuur, terwijl de ALV zich niet in de bestuurstaak moet mengen doch zich moet beperken tot de behandeling van enkele vergaderstukken van meer algemene aard.

Na deze statutenwijziging blijven de directie en het bestuur bestaan en behouden zijn hun bevoegdheden. Voor de ALV gold hetzelfde echte onder een andere naam: de Raad van Vertrouwensmannen. De minister grijpt wel in in de samenstelling van bestuur en raad waarin hij in beide zelf leden wilde benoemen. Het bestuur wordt teruggebracht naar 7 leden (verdeling van de zetels is mij onbekend), waarvan er één door de minister zou worden benoemd. De Raad van Vertrouwensmannen moest 17 leden krijgen waarvan er 4 door de minister worden benoemd. De Voorzitter BUMA en STEMRA bestuur is tevens voorzitter Raad van Vertrouwensmannen.

De benoeming door de minister van ‘neutrale’ leden⁸ in het bestuur en de Raad van Vertrouwensmannen moeten vooral worden gezien vanuit het belang van binnen- en buitenlandse rechthebbenden die bij geen van de lid-verenigingen aangesloten waren.

Na deze periode ontstaat een periode van rust binnen het bestuur. Op directieniveau zijn diverse discussies gaande over de correcte invulling van die rol maar van verdere bestuursveranderingen is geen sprake.

1973; De overheid trekt zicht terug, de WTL grijpt de “macht”

In 1973 Bestuur wordt het bestuur uitgebreid naar 12 leden. De overheidsbemoeienis wordt minder en dus ontstaat er weer meer ruimte voor een eigen beleid. 7 muzikauteurs, 4 muziekuitgevers en één door BUMA te benoemen persoon, in praktijk altijd de voorzitter, gaan in het bestuur plaatsnemen. Bij bestuursverkiezingen gaat gelden dat de auteurs bestuursleden door de auteurs-aangeslotenen werden gekozen en de uitgevers-bestuursleden door de uitgevers-aangeslotenen. Voor de auteurs geldt het principe one man one vote, voor de uitgevers geldt dat zij ieder over een gewogen aantal stemmen beschikken, afhankelijk van hun inkomsten.

In 1976 ontstaat onenigheid tussen GENECO en de WTL inzake de verdeling van de zetels. Voor de WTL golden vooral de financiële aspecten; wie het meest opbracht moest ook de zwaarste stem hebben. Volgens de WTL waren de opbrengsten van STEMRA voor 97% WTL gerelateerd⁹. Van de 7 zetels waren er 4 voor de WTL, 2 voor GENECO en 1 werd toebedeeld aan een kandidaat die raakvlakken had met zowel WTL als GENECO bij voorkeur iemand uit de harmonie-fanfaren wereld. Na verkiezing op de ALV kreeg de WTL 4, GENECO 2 zetels en de VVL 1. De voordrachten vonden plaats op persoonlijke titel. Van voordrachten op basis van erkende beroepsverenigingen, zoals tegenwoordig, was geen sprake.

Ondanks het eerder bereikte compromis in 1976 worden op de ALV van 1978 Alle 7 auteurszetels bezet door de leden van de WTL. Dit leidde begrijpelijkerwijs tot nieuwe discussies.

⁶ 12

⁷ 13

⁸ 14

⁹ 5

1979; Het nieuwe Burgelijk Wetboek zorgt voor nieuwe regels

In 1979 worden in verband met het nieuwe Burgelijk Wetboek de statuten en reglementen aangepast. BUMA moest omgevormd worden van een vereniging van 4 lid verenigingen (GENECO, VMN, VVL & WTL) tot een vereniging van natuurlijke personen, de individuele muzikauteurs en muziekuitgevers. Daarnaast wensen muzikauteurs en muziekuitgevers een directe relatie met BS i.p.v. één via de beroepsverenigingen. Deze wens was ook daarom zo van belang omdat de leden van BUMA – met name de auteurs – nog maar een beperkt aantal ook lid was van één van de beroepsverenigingen¹⁰. Ook heden ten dage zijn de succesvolle veel verdienende muzikauteurs meestal niet aangesloten bij een beroepsvereniging maar hebben zij wel een overeenkomst met een muziekuitgever die zij zien als hun zakelijke vertegenwoordiger.

En weer ontstaat een nieuwe bestuursstructuur. Alle leden vormen de ALV, het hoogste orgaan van de vereniging. Uit en door de leden wordt een uit 12 personen (6 componisten, 3 tekstdichters en 3 muziekuitgevers) bestaand bestuur benoemd, dat samen met de directie belast is met de dagelijkse gang van zaken. Tenminste eenmaal per jaar legt het bestuur verantwoording af aan de ledenvergadering. Voor specifieke acties, zoals het heffen van contributies en entreegelden en de vaststelling of wijziging van de statuten en reglementen, is vooraf de goedkeuring van de ledenvergadering nodig.

In 1986 gaan de WTL en de in 1985 opgerichte BV Pop op in PALM (Professionele Auteurs Lichte Muziek). De BV Pop was ontstaan vanuit FNV Kiem om ondersteuning te geven aan artiesten en muzikauteurs

1990; Een nieuwe tijd, een nieuwe structuur

Gezien de enorme groei van het de BS organisatie wordt er voor de toekomst een directieteam samengesteld van een aantal personen die ieder hun eigen welomschreven terrein van bevoegdheden en verantwoordelijkheid beheren. Dit team gaat worden geleid door een algemeen president-directeur.

Naast de besturen van BUMA en STEMRA wordt een RvT geformeerd, die in de plaats komt van de Gezamenlijke Algemene Bestuurscommissie. De RvT bestaat naast de voorzitter uit 2 bestuursleden van BUMA en 2 van STEMRA. Er wordt de mogelijkheid geschapen om 2 onafhankelijke leden van buiten BS te benoemen. Hier wordt echter geen gebruik van gemaakt. De RvT krijgt de taak om desgevraagd het bestuur te adviseren 'ter zake van aangelegenheden de vereniging/stichting betreffende'. Vanaf haar instelling heeft de RvT ook bestuursbesluiten voorbereid. Bij haar instelling wordt nadrukkelijk bepaald dat de RvT niet kan tornen aan de bevoegdheden van bestuur en directie.

In 1992 wordt de Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging ((NMUV) opgericht. Een aantal op populaire muziek gerichte muziekuitgevers voelden zich niet meer goed vertegenwoordigd door de VMN. De VMN en de NMUV besluiten in goed overleg met elkaar de muziekuitgeverszetels in het BS bestuur met elkaar te delen.

2003; Het College van Toezicht Auteursrechten

Het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) is op grond van de op 15 juli 2003 in werking getreden Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten belast met het toezicht op een aantal collectieve beheersorganisaties.

Het College ziet er onder meer op toe dat collectieve beheersorganisaties een overzichtelijke (financiële) administratie bijhouden, de verschuldigde vergoedingen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermde werken op rechtmatige wijze en tegen redelijke beheerskosten innen en tijdig verdelen onder rechthebbenden, transparante tariefstructuren hanteren, en voldoende zijn

¹⁰ 15

uitgerust om hun taken naar behoren uit te voeren. Jaarlijks brengt het College van de door hem verrichte werkzaamheden verslag uit aan de Minister van Veiligheid en Justitie. De Minister zendt dit verslag door aan de Eerste en Tweede Kamer en aan de collectieve beheersorganisaties zelf.

2009 -2016; De oprichting van BCMM, VCTN & BAM en het ontstaan van POPAUTERS.nl en Nieuw Geneco

BCMM

Op 13 maart 2009 is de Beroepsvereniging Componisten MultiMedia (BCMM) opgericht om de belangen te behartigen van componisten voor film, tv, reclame, theater en games. Een groep belanghebbenden met een ander metier dan de traditionele auteurs maar met grote belangen en nog niet vertegenwoordigt in het BS bestuur.

De multimediacomponisten verenigen zich om hun positie te versterken te midden van opdrachtgevers, producenten, omroepen, uitgevers, BS en andere partijen. BCMM zet zich verder in voor standaardcontracten - een productieve dialoog met creatieve en zakelijke partners - en zitting in het BS-bestuur. In 2016 fuseert de BCMM met de Dutch Film Composers (DFC).

De BCMM is zeer actief geworden op het moment dat de tarieven voor opdrachtmuziek bij BS onder druk kwamen te staan. Er leefde bij BS het gevoel dat de waarde van opdracht muziek t.o.v. reguliere popmuziek overschat wordt. Dit werd mede veroorzaakt door een affaire waar multimedia componisten veel inkomsten naar zich toe hadden kunnen trekken door gebruik te maken van een lacune in het repartitie reglement met betrekking tot muziekgebruik onder tekst TV. Traditioneel werden daar altijd radio-uitzendingen onder gebruikt waar het normale hit repertoire werd gedraaid. Toen dit vervangen werd door opdrachtmuziek werden de muzikuitgevers en hun grote auteurs geconfronteerd met een grote inkomstendaling terwijl natuurlijk niemand naar tekst TV kijkt vanwege de muziek die daar gespeeld wordt.

Er werd gekeken naar de situatie in het buitenland, er werd een hearing voor leden georganiseerd en uiteindelijk werd vastgehouden aan dezelfde waardering voor iedere muzieksoort. Toen een aantal jaren geleden de directie het bestuur mededeelde dat veel grootverdieners multimedia componisten waren zat er 1 multimedia componist in het bestuur. Kort daarna waren het er 3 onder andere op basis van omzet. Mede hierdoor heeft de VVL het veld moeten ruimen en hebben zij geen zetel meer.¹¹

Naast bovengenoemde kwestie is de BCMM van mening dat opdrachtgevers via muzikuitgevers auteurs dwingen om overeenkomsten met die muzikuitgevers aan te gaan onder voorwaarden die de opdrachtgevers stellen. De BCMM streeft ernaar om in plaats van de traditionele auteursrechten overdracht naar een muzikuitgever gebruik te maken van een model licentieovereenkomst.

VCTN

In 2011 besloot de in 1919 opgerichte Ntb tot oprichting van de Vereniging Componisten en Tekstdichters Ntb (de VCTN), waarbij Ntb leden die als componist of tekstschrijver werkzaam zijn, sinds de formele oprichting van de vereniging in 2012 automatisch zijn aangesloten.

Doel van de oprichting was de belangen van aangesloten componisten en tekstdichters beter te kunnen vertegenwoordigen en met name meer invloed te kunnen uitoefenen op het beleid van Buma/Stemra, die tot dat moment weigerde de Ntb als auteursbelangenorganisatie te erkennen.

In 2016 stapte het bestuur van BV POP/FNV Kiem over naar de Ntb. Zij vonden dat de laatste jaren elke herkenbaarheid voor popmusici bij FNV KIEM verloren was gegaan en kennis en expertise aan het verdwijnen was. De bestuursleden, waaronder Jerney Kaagman, Henk Westbroek, Bert Ruiten en Arnold Mühren riepen de BV Pop-leden op zich, net als zij, aan te sluiten bij Ntb.

11

De Ntb waarschuwt voor de grote invloed van de major muziekkuitgeverijen (Sony, Universal & Warner). De Ntb ziet hen als dochters of zusters van de grote platenmaatschappijen die slecht dienen om rechten bij auteurs onder te brengen bij verwante maatschappijen. Volgens die stelling kunnen deze maatschappijen niet optimaal opkomen voor de belangen van hun muzik auteurs en hebben ze geen bestaansrecht zonder die maatschappijen. De Ntb gaat voorbij aan het feit dat deze maatschappijen wel degelijk een geschieden relatie hebben t.o.v. hun bloedverwanten. Ze hebben een eigen budget & verlies en winst rekening en kunnen alleen maar succesvol opereren als zij een conflict of interest vermijden. Daarnaast staat de wet koppelverkoop binnen de industrie niet toe en zouden de grote muziekkuitgeverijen hun eigen toekomst in gevaar brengen als ze genoemde praktijken ten uitvoer brengen.

BAM!

In 2012 worden 2 auteurs in het bestuur gekozen die niet lid zijn van een muzik auteurs beroepsvereniging, Pieter Perquin en Arrien Mollema. Tevens wordt er 1 lid in de ledenraad benoemd, Marcin Felis. Eind 2012 was Buma/Stemra veelvuldig negatief in het nieuws en in plaats van kritiek te blijven leveren langs de zijlijn leek het dit drietal tijd om de organisatie van binnenuit ten positieve te veranderen.

In 2015 werd onder andere door deze leden een nieuwe auteursbelangenvereniging opgericht de Beroepsvereniging voor Auteur-Muzikanten (BAM!). In 2016 werd BAM! statutair door BS erkend als vereniging.

De muzikindustrie is de laatste jaren flink aan het veranderen, met een enorme groei in de online wereld. De nieuwe generatie van songwriters en artiesten is grotendeels opgegroeid met dit nieuwe speelveld en ook grotendeels afhankelijk van deze inkomsten. Maar ook meer traditionele inkomstenbronnen zoals die uit live optredens en radio airplay blijven belangrijk. Daarom is BAM! opgericht, om op te komen voor de – met name auteursrechtelijke – belangen van hun leden.

De doelen van BAM! Online: De focus ligt bij maximale online inkomsten. Live: BAM! streeft naar rechtvaardige inkomsten uit live-optredens. Transparantie: BAM! vindt dat de muzikindustrie en de rechten organisaties transparanter moeten gaan opereren. Ze willen zien hoe de inkomstenstromen precies lopen & Kennisoverdracht: BAM! wil een platform zijn voor kennisoverdracht.

Popauteurs.nl

In 2013 verandert auteursvereniging PALM haar naam in Popauteurs.nl. Het nieuwe bestuur staat onder voorzitterschap van Tom Peters en kiest voor een nieuwe werkwijze en koers van de vereniging, waardoor deze nog beter voor de belangen van de Nederlandse muzik auteurs kan opkomen.

Het is voor de auteursvereniging de derde naamsverandering. Popauteurs.nl komt voort uit PALM (Professionele Auteurs Lichte Muziek), wat op haar beurt weer voortkwam uit WTL (Vereniging van Woord- en Toondichters der Lichte Muziek).

Popauteurs.NL behartigt de belangen van componisten en tekstschrijvers in vele muzikstijlen (dance, rock, pop, jazz, blues, house, Nederlandstalig, cabaret) en is een ontmoetingsplek voor tekstschrijvers en componisten. Zij biedt leden gratis juridisch advies in auteursrechtelijke kwesties.

Popauteurs.NL vindt dat ze een belangrijke rol speelt in de hogere BUMA-uitkeringen van live-optredens van Nederlandse artiesten waarbij op initiatief van Popauteurs.NL een samenwerking tussen de artiesten, boekingskantoren en BUMA tot stand is gebracht.

Popauteurs.NL bereidt in samenwerking met BUMA een sterk verbeterde Horeca uitkering voor, waar vooral Nederlandse muzik auteurs profijt van zullen ondervinden.

Als een rechthebbende verzocht wordt om afstand te doen van zijn/haar auteursrechten wanneer zij meedoen aan een muziekwedstrijd of in opdracht van derden een muziekwerk schrijven staat vaak in de algemene voorwaarden dat de desbetreffende organisatie deze werken mag gebruiken ter promotie op radio, tv, internet en geluidsdragers. Niet alleen is volgens Popauteurs niet toegestaan om deze rechten over te nemen, de rechthebbende loopt op deze manier ook inkomsten mis over zijn creatie. Popauteurs staat auteurs die dit overkomt terzijde.

Nieuw-Geneco

Op 8 juli 2014 is het Nieuw Genootschap van Nederlandse Componisten ontstaan uit de fusie van het GENECO (Genootschap van Nederlandse Componisten) en Componisten '96. Daarnaast is Nieuw Geneco, inclusief diens rechtsvoorgangers, sinds 2006 samen met de Beroepsvereniging van Improviserende Musici (BIM) verenigd in de Unie van Componisten.

Nieuw Geneco maakt zich sterk voor meer opdrachten, speelkansen en een bredere inkomstenstroom voor componisten. Allereerst door naast de subsidiemogelijkheden van het Fonds Podiumkunsten ook specifieke financieringsregelingen voor componisten te stimuleren bij andere cultuur- en vermogensfondsen.

Maar ook door opdrachtgeverschap van particulieren, organisaties en bedrijven te stimuleren rond specifieke momenten en gelegenheden als ook voor autonoom werk. Daarbij gaat het in hun visie om een mecenaatsmodel, dat u niet alleen aanspreekt op het geven van geld, maar op daadwerkelijke betrokkenheid en 'mede-eigenaarschap' bij het proces van maken, uitvoeren en verspreiden van belangwekkend werk. Nieuw Geneco is een vereniging zonder winstoogmerk dat voor ongeveer 40% wordt gefinancierd door de contributies van zijn leden.

2012; Het samenvoegen van het BUMA en STEMRA-bestuur, een onafhankelijke voorzitter en de oprichting van de ledenraad

In 2012 wordt ervoor gekozen om de besturen van Buma en Stemra samen te voegen en te verkleinen. Waar in de praktijk 24 bestuursleden samen kwamen werd er besloten dat terug te brengen naar 12. De RvT wordt afgeschaft omdat het als onwenselijk wordt gezien dat er een binnen bestuur is die beslissingen neemt zonder dat het gehele bestuur op de hoogte is.

Het nieuwe BS Bestuur zal gaan bestaan 8 muzikauteurs en 4 muzikuitgevers en 1 onafhankelijke voorzitter. De leden worden voorgedragen door de erkende beroepsverenigingen of middels een kandidaatstelling tijdens de ALV ondersteund door 10 handtekeningen van leden. De Ledenraad wordt ingesteld om de gevoelsmatige afstand tussen leden en bestuur te verkleinen. Er komen 8 muzikauteurs en 4 muzikuitgevers in de Ledenraad die uit hun midden een voorzitter kiezen.

Het Bestuur in 2017

In 2017 bestaat het bestuur uit 12 leden en 1 onafhankelijke voorzitter. 8 van de leden zijn auteur. 2 leden zijn afgevaardigd door BAM, 3 door BCMM, 1 door VCTN¹², 1 door Nieuw-Geneco en 1 door Popauteurs.nl alhoewel dat laatste lid zich recent heeft afgemeld als lid van die vereniging. Aan de muzikuitgevers kant vinden we 3 leden van de NMUV en 1 lid van de VMN. De ledenraad vertoont een identiek beeld qua samenstelling met als uitzondering dat daar geen onafhankelijk voorzitter is aangesteld.

¹² 10

Bijlage 2

Cijfers BS lokale uitkering ex buitenland zoals aangeleverd aan de VOC jan 2016-nov 2016

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
Januari 2016	Buma Algemene Rechten & Film	€ 235.026	€ 303.457
April 2016	Buma Online	€ 139.291	€ 455.959
April 2016	Stemra Online	€ 51.294	€ 417.487
April 2016	Buma Algemene Rechten & Film	€ 266.005	€ 189.026
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 210.779	€ 406.679
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 202.684	€ 1.391.492
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 78.913	€ 181.669
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 49.113	€ 91.031
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 13.474	€ 9.802
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 4.948	€ 1.057
Juli 2016	Buma Online	€ 450.751	€ 649.842
Juli 2016	Stemra Online	€ 204.839	€ 455.944
September 2016	Buma Online	€ 501.594	€ 658.737
September 2016	Stemra Online	€ 214.074	€ 460.817
Oktober 2016	Buma Algemene Rechten & Film 2015	€ 20.188.817	€ 35.722.301
Oktober 2016	Buma Algemene Rechten & Film Post 2015	€ 1.992.460	€ 1.711.845
November 2016	Stemra RTV	€ 1.247.216	€ 3.500.750
		€ 24.058.820	€ 44.896.049
		35%	65%

Buma

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
Januari 2016	Buma Algemene Rechten & Film	€ 235.026	€ 303.457
April 2016	Buma Online	€ 139.291	€ 455.959
April 2016	Buma Algemene Rechten & Film	€ 266.005	€ 189.026
Juli 2016	Buma Online	€ 450.751	€ 649.842
September 2016	Buma Online	€ 501.594	€ 658.737
Oktober 2016	Buma Algemene Rechten & Film 2015	€ 20.188.817	€ 35.722.301
Oktober 2016	Buma Algemene Rechten & Film Post 2015	€ 1.992.460	€ 1.711.845
		€ 21.781.485	€ 37.979.323
		36%	64%

Buma Socu

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
Januari 2016	Buma Algemene Rechten & Film	€ 235.026	€ 303.457
April 2016	Buma Algemene Rechten & Film	€ 266.005	€ 189.026
Oktober 2016	Buma Algemene Rechten & Film 2015	€ 20.188.817	€ 35.722.301
Oktober 2016	Buma Algemene Rechten & Film Post 2015	€ 1.992.460	€ 1.711.845
		€ 20.689.849	€ 36.214.784
		36%	64%

Stemra

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
April 2016	Stemra Online	€ 51.294	€ 417.487
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 210.779	€ 406.679

Het BUMA STEMRA bestuur; verleden, heden en toekomst

Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 202.684	€ 1.391.492
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 78.913	€ 181.669
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 49.113	€ 91.031
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 13.474	€ 9.802
Juni 2016	Stemra NL Industrie	€ 4.948	€ 1.057
Juli 2016	Stemra Online	€ 204.839	€ 455.944
September 2016	Stemra Online	€ 214.074	€ 460.817
November 2016	Stemra RTV	€ 1.247.216	€ 3.500.750
		€ 1.030.119	€ 3.415.976
		23%	77%

Cijfers BS lokale uitkering ex buitenland zoals aangeleverd aan de VOC dec 2016-okt 2017

Buma Stemra

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 154.297	€ 382.296
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 117.497	€ 1.303.454
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 73.142	€ 219.980
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 47.501	€ 55.641
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 11	€ 59.104
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 47.295	€ 43.958
Januari 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 381.240	€ 359.462
Januari 2017	Buma Online	€ 223.730	€ 378.251
Januari 2017	Stemra Online	€ 118.043	€ 346.907
Februari 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 132.379	€ 109.325
Juni 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 203.825	€ 194.522
Juni 2017	Buma Online	€ 606.553	€ 662.074
Juni 2017	Stemra Online	€ 246.008	€ 541.695
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 185.179	€ 428.132
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 142.068	€ 1.422.243
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 71.017	€ 212.377
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 62.902	€ 55.219
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 2.311	€ 90.494
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 1.727	€ 3.618
Augustus 2017	Buma Online	€ 16.259	€ 256.665
Augustus 2017	Stemra Online	€ 7.762	€ 221.933
September 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 17.336.667	€ 34.084.709
September 2017	Buma Online	€ 274.376	€ 182.020
September 2017	Stemra Online	€ 109.745	€ 112.207
		€ 20.561.536,50	€ 41.726.285,61
		33%	67%

Buma

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
Januari 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 381.240	€ 359.462
Januari 2017	Buma Online	€ 223.730	€ 378.251
Februari 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 132.379	€ 109.325
Juni 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 203.825	€ 194.522

Het BUMA STEMRA bestuur; verleden, heden en toekomst

Juni 2017	Buma Online	€ 606.553	€ 662.074
Augustus 2017	Buma Online	€ 16.259	€ 256.665
September 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 17.336.667	€ 34.084.709
September 2017	Buma Online	€ 274.376	€ 182.020
		€ 19.175.030,37	€ 36.227.027,86
		35%	65%

Buma Socu

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
Januari 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 381.240	€ 359.462
Februari 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 132.379	€ 109.325
Juni 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 203.825	€ 194.522
September 2017	Buma Algemene Rechten & Film	€ 17.336.667	€ 34.084.709
		€ 18.054.111,33	€ 34.748.018,24
		34%	66%

Stemra

Distributiondate	Distribution	CA/Erven	Uitgevers
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 154.297	€ 382.296
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 117.497	€ 1.303.454
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 73.142	€ 219.980
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 47.501	€ 55.641
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 11	€ 59.104
December 2016	Stemra NL Industrie	€ 47.295	€ 43.958
Januari 2017	Stemra Online	€ 118.043	€ 346.907
Juni 2017	Stemra Online	€ 246.008	€ 541.695
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 185.179	€ 428.132
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 142.068	€ 1.422.243
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 71.017	€ 212.377
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 62.902	€ 55.219
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 2.311	€ 90.494
Juni 2017	Stemra NL Industrie	€ 1.727	€ 3.618
Augustus 2017	Stemra Online	€ 7.762	€ 221.933
September 2017	Stemra Online	€ 109.745	€ 112.207
		€ 1.386.506,13	€ 5.499.257,75
		20%	80%